

Cesarski namestnik je tolažil razjarjeno nemško gospodo, kakor bi jo hotel prositi oprostjenja, da si je upala osrednja vlada kaj ukreniti gledé Celja brez dovoljenja dež. zbora ter jim dajal zagotovilo, da se v prihodnje gotovo več ne bo zgodilo kaj takega. —

Vsa razprava je pokazala, da nemški liberalci in nacionalci nimajo nobenega pojma o pravičnosti, katero naj uživamo tudi mi Slovenci, da bi ti zagrizenci nas Slovenci najrajši v žlici vode potopili. Dokler bo taka večina v deželni hiši, tako dolgo je tudi našim poslancem nemogoče vrniti se v nemški Gradec. Zato pa se naj nihče ne čudi, ako se vedno glasneje razlega po slovenskem Štajarju: »Proč od Gradca!«

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon v Konjicah.

Dobri dve leti smo se pripravljali na ta sv. misijon. Vedno so se nam stavili novi zadržki na pot. Od dne 19. do 29. januv., to je bilo od praznika presv. Imena Jezusovega do srede po osmini tega praznika, smo pa obhajali — Bogu bodi čast in hvala — dvojni sv. misijon brez vsakega zadržka. V soboto večer, dne 18. jan. sta došla častita oo. misijonarja, Franc Doljak in Jakob Vrhovec iz družbe Jezusove. Blag. gospa Prus-ova jima je poslala sanjke do Poličan naproti. V nedeljo, dne 19. januv. zjutraj ob polšestih so velč. gospod nadžupnik slovesno predstavili čč. misijonarja faranom, ki so bili ob tej uri že napolnili prostorno cerkev. Ko smo poklicali sv. Duha na pomoč, stopijo pater Doljak na leco, da začnejo tretjokrat voditi sv. misijon v Konjicah. Prvokrat so ga vodili leta 1867. za nadžupnika Rozmana, drugokrat leta 1879. za nadžupnika dr. Ulaga. Prvokrat sta jim pomagala častita oo. Valjavec in Kos. Oba sta med tem že šla po večno plačilo. Drugokrat sta jih podpirala čč. oo. Tomaž Lempl in Franc Sajovic, ki sta med tem že tudi oba opešala od prevelikega truda; o. Doljak so pa ves čas sv. misijona ohranili tisti krepki glas, s katerim so bili začeli prvo misijonsko pridigo.

Vsakdanji red misijona je bil ta-le: Zjutraj ob šestih sv. maša, potem pridiga; ob desetih sv. maša in pridiga ali nauk za posamesen stan; ob treh popoldne pridiga in litanije z blagoslovom. Sklep sv. misijona v nedeljo, na osmino praznika presv. Imena Jezusovega je bil pa že ob dveh popoldne, ker se je potem ob petih zvečer začela »tridnevica« z nemškimi pridigami ali nemški misijon.

Ker so učenci nemške šole imeli zase skupno sv. obhajilo, zato je pri prvem skupnem ali splošnem sv. obhajilu bilo komaj pol tretje sto otrok. Velikanska pa so bila skupna sv. obhajila čveterih stanov naše »Križevske družbe.« Prva so bila na vrsti dekleta, katerih je v četrtek bilo blizu 700. V petek so bili fantje na vrsti, do 450. Žen in udov je bilo v soboto okoli 600 obhajanih, a mož v nedeljo, na god sv. Družine 555. Gotovo lepo število! Slehern je prejel knjižico: »Reši dušo!« kot spomin na »sv. misijon v Konjicah leta 1896.«

»Kje je pa bilo mogoče toliko ljudij pripraviti za skupno sv. obhajilo?« Tako bi po pravici vprašal, ki ne bi vedel, koliko gorečih gg. spovednikov da je bilo tukaj zbranih. Kapucinski samostan iz Celja nam je poslal na pomoč veleč. patra Gregorija, ki so našim tretjerednikom sv. Frančiška posebno dobro znani. Nazareški o. gvardijan so nam poslali prepotpežljiviga g. patra Feliksa, ki so se z gluhiimi spovedenci posebno veliko trudili. Po vsej škofiji znani spovednik č. o.

Benedikt so žal, oboleli, da niso mogli priti na pomoč, a previdnost božja nam je na mesto njih poslala drugega enako vstrajnega spovednika. V gradu kneza Windisch-Graetza bivajo prefekt iz večjega semenišča ljubljanskega, rimski doktor modroslovja in bogoslovja, gospod Janez Ev. Koren, da okrevajo od srečno prestane hude bolezni. Ta gospod so bili za sv. misijona na svoje ozdravljenje popolnoma pozabili ter so se vzveličanju duš velikodušno darovali. Prištevši tri domače gospode, bilo je po osem spovednikov dan za dnevom od ranega jutra pa noter do osmih zvečer v spovednicah. Ker so čč. gg. duhovniki sosednjih fará tako pridno prihajali na naš sv. misijon, bilo je vsaki dan po 10 do 14 spovednikov pripravljenih, grešnikom odjemati tudi najtežje butare. Bogu bodi čast in hvala! (Konec prih.)

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Lovrenc na koroški žel. 22 gld. 19 kr., Sv. Ropert nad Laškim 4 gld. 10 kr., Širje 5 gld. 40 kr., Sv. Ilj pod Turjakom 11 gld., Koprivnica 7 gld. 85 kr., Črešnice 3 gld. 70 kr., Sv. Benedikt v Slov. gor. 16 gld., Sv. Lovrenc v Slov. gor. 12 gld., Studenice 10 gld. 92 kr., Vurberg 10 gld. 12 kr.

Gospodarske stvari.

Kako je zdaj z našim vinogradarstvom v gospodarskem oziru?

(Spisal J. Bele.)

Koncem leta vzame skrbni gospodar svoje gospodarske knjige in druge beležke v roke, pa računi in marsikaj preudarja. V knjigah se mu zrcali njegovo gmotno stanje, pa več ali manj tudi njegova gospodarska zmožnost. Knjige mu kažejo, katera panoga gospodarstva se mu izplača, katera mu premalo vrže, katero potem opusti ali pa zasleduje pogreške v gospodarstvu in preudarja, kako bi bilo mogoče tu kaj zboljšati.

Kakor posamezen gospodar o svojem gospodarstvu preudarja, preudarjajmo sedaj mi o skupini vseh gospodarstev vinorodnih krajev Štajarske. Vzamimo na pomoč statistiko, ki je tako rekoč gospodarska knjiga celih dežel.

Štajarska ima okoli 34.056 ha vinogradov. Na teh prideluje na leto okoli 431.256 hl, kateri pridelek je računjen poprečno za dobo 21 let. Na hektar pride torej poprečno dohodek 12'66 hektolitrov. Je-li to ugodno? Je-li s tem pridelkom dosežen vrhunec mogočih dohodkov vinogradov? Ozmimo se nekoliko okoli! Kronovina Nižje-Avstrijska ima okoli 40.000 ha vinogradov, pa prideluje na teh 1.013.351 hl vina, na hektaru torej poprečno na leto 25'33 hl; tudi po dobi 21 let računeno. Kranjska ima 11.631 ha vinogradov, pa prideluje 163.037 hl vina; torej na hektaru poprečno 14'02 hl. Češka ima 860 ha vinogradov, prideluje poprečno 8664 hl; na hektaru okoli 10'08 hl itd.

Kaj pa razvidimo iz teh števil? Ne ravno najpovoljnejše. Na Štajarskem je porazmeren pridelek od vinogradov nižji, kakor kje drugod v navedenih deželah razun Češke, katera ima veliko neugodnejše podnebne razmere, več kakor polovico nižji, nego na Nižje-Avstrijskem. Na 34.056 ha se torej na Štajarskem 431.489 hl manj prideluje, kakor na enako velikem prostoru na Nižje-Avstrijskem. Ako računimo ceno hektolitra le po 10 gld., znaša to 4.314.890 gld.; ogromna svota, ki je vsled gospodarskih pogreškov zgubljena. Pa pri tem primeroma razlika ne tiči samo v množini, temveč tudi v kakovosti, torej tudi v vrednosti vina, katera je na Nižje-

Avstrijskem poprečno boljša in višja, vsled česar je razmerje dohodkov med tukajšnjimi in tamošnjimi vinogradi za tukajšnje v resnici še neugodnejše.

Ti poprečni dohodki cele dežele Nižje-Avstrijske se pojavljajo tudi v dohodkih posameznih, v blagostanju bivajočih vinogradarjev; oni dobivajo v resnici čiste dohodke, ki so zelo visoki. Kako pa je pri nas? Tu in tam pride katero dobro leto, ki krije stroške za nekaj let; a poprečni dohodek je večinoma premajhen, da bi pokrili vse stroške. Večji del naših slabih vinogradov komaj delo plača; kje je obrestovanje vlozene glavnice, amortizacija stroškov, nasada, za kolje itd. Dobro obdelani vinogradi pa tudi pri nas dajejo veliko koristi.

Številke statistike naj nas spodbujajo torej do premišljevanja, kake hibe ima naše vinogradarstvo, kaj je vzrok, da zaostaja množina pridelkov za onimi v Nižje-Avstriji? Je-li to podnebje krivo? Štajarska ima še ugodnejše podnebje, kakor bolj severna Nižje-Avstrijska. Kranjska, ki tudi veliko manj prideluje, ima celo vsaj deloma n. pr. v Vipavski dolini posebno milo in vinogradarstvu ugodno podnebje. Zemlja tudi ni temu vzrok, tu imamo različne in večinoma izvrstne zemlje.

V teku 21 let je pridelala Štajarska leta 1876. najmanj vina in sicer 159.784 hl, največ pa leta 1887. in sicer 728.000 hl.

Na Nižje-Avstrijskem se je pridelalo najmanj leta 1876. in sicer le 129.175 hl, največ pa leta 1878. in sicer 2.832.096 hl.

Ako primerjamo najnižje z najvišjimi pridelki, dobimo razmerje za Štajarsko 1:4,5, za Nižje-Avstrijo 1:21. Kaj pa razvilimo iz teh razmerij? Neugodni naravni uplivi, posebno mrazi in neugodno vreme med cvetenjem itd. najbolj krčijo dohodek vinogradov. Čim večkrat in močnejše se ti neugodni uplivi pojavljajo, toliko neugodnejše je podnebje za vinograde, toliko bolj se preminja njih letni dohodek. Na Nižje-Avstrijskem se preminja ta dohodek med 1 in 21, v slabih letih pridelava se toraj samo $\frac{1}{21}$ vina, ki priraste v dobrih letih. Na Štajarskem se pa pridelava v najslabjših 4,5. del od množine vina, ki se je v najboljših letih pridelalo. Iz tega sledi, da so dohodki na Štajarskem enakomernejši, da se tu ne pojavljajo tako obilokrat in v taki meri uime, da mora torej biti podnebje ugodnejše. Na Češkem je razmerje med pridelkom najslabjšega leta in najboljšega 1:12. Razlika je tu višja, nego na Štajarskem, nižja nego na Nižje-Avstrijskem. Temu povoljnejšemu razmerju ni vzrok ugodnejše podnebje, temuč še neugodnejše. Tam se uplivi neugodnega podnebja sploh tako pogosto leto na leto ponavljajo, da sploh ne zamore velika razlika nastati. Ako premotrujemo preminjanje množine pridelanega vina v deželah leto za letom, se še bolj prepričamo, da so na Štajarskem enakomernejši dohodki, da so torej naravni uplivi ugodnejši. O tem nas prepričajo tudi posamezni dobro obdelani vinogradi na Štajarskem, da je mogoče tu veliko in dobrega vina pridelati, da morejo poprečni letni dohodki od vinogradov one vinogradov na Nižje-Avstrijskem celo presežati.

Naravo torej ne smemo dolžiti, da je le ona vzrok slabjšega uspeha našega vinogradarstva. No, kaj pa je torej vzrok? Slab način gospodarstva, slabe vrste trsa, slabo obdelovanje itd., torej le od ljudi zakrivljene napake. Kar pa človek sam zakrivi, mora potrpežljivo posledice trpeti, ako nima dovolj odločnosti, da bi napake silom otresel in udaril na pot gospodarskega poplajšanja. Mogoče je to vsakemu, ki ima zdrav um in potrebno množino marljivosti. To naj bi imel pa vsak, kateremu je dala osoda v roko sredstev za produkcijo. Kdor gospodari, tega sili lastna korist dobro gospodariti, poleg tega ima pa kot član skupine narodnega gospodarstva zaveznosti za splošnost. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 22. februarja na Bregu pri Ptuj (za svinje), pri Sv. Filipu v Veračah, Vuzenici, Teharji in Poličanah (za svinje). Dne 24. febr. v Braslovčah, Ločah, na Laškem, v Arvežu, Slov. Bistrici, Rogatecu in Kozjem. Dne 25. febr. v Ljutomeru in Vildonu. Dne 26. febr. v Imenem (za svinje). Dne 27. febr. na Sladini in dne 28. febr. v Vitanju.

Žitne cene v Mariboru od 8. do 15. februarja Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 75 kr., rž 5 fl. 30 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 60 kr., turšica ali koruza 4 fl. 50 kr., proso 4 fl. 80 kr. in ajda 4 fl. 65 kr.

Dopisi.

Iz Slov. Bistrice. (Majhno je še dete), ki se nam je rodilo, pa že pozornost na-se obrača. Mlado je še naše tamburaško-pevsko društvo, pa že je pokazalo dne 12. febr., da se vé kretati in sukati med sličnimi društvi. Omenjeni dan je namreč priredilo društvo prvi slovesni večer z gledališko igro »Eno uro doktor« in petje s tamburanjem. Slovenska gledališka igra se je to pot menda prvič v Slov. Bistrici igrala. Med tem, ko že delj časa potujoči nemški glumci tukaj nemške igre predočujejo ter isto tako naši Nemci igrokaze prirejujejo, se je na tem polju do zdaj od slovenske strani toliko kakor nič ni storilo. Upamo torej, da se bo od zdaj, ko obstoji novo tamburaško-pevsko društvo, gojilo ne samo petje in glasba, marveč tudi dramatika, kjer se bo gospodu kakor kmetu poljudno pokazalo, kako se razvija priposto kmečko življenje, kako se bojuje pravica s krivico, kako se ona plačuje in ta kaznuje. Počastilo je ta večer toliko odličnih gostov naš koncert, da je le žal, da za to pripravljeni prostor ni večji. Slov. Bistrica je, bi rekel sredotočje za dravinjske in pohorske Slovence, kjer se naj zbirajo, deloma, ker nam nasprotniki ne nagajajo, če priredimo kako narodno slovesnost, kakor se to žal, godi po drugod. In v to osredje slovenskega življa je tudi v istini prihrumelo obilo odličnega občinstva, ne samo intelligence, ampak tudi kmečkega stanu, od blizu kakor daleč, mlado in staro. Opazili smo goste iz Poličan, Studenic, Gornje Polskave, Črešnjeveca, Ponikve, Cirkovic, Konjic, Laporja, Ruš, celo iz bele Ljubljane. Radovali so se vsi srčno že pri prvi točki, ko se je uprizoril igrakaz »Eno uro doktor«. Istotako dobro izvedli so pevci in tamburaševski pevci in tamburaske točke pod vodstvom vrlega g. nadučitelja Polanca. H koncu pa je več gospodov v iskreni besedi navdušenje pokazalo za take narodne veselice, kjer se v sliki in v slovenski besedi pokaže življenje človeško in goji s petjem in glasbo čut slovenski in ljubezen do naroda in domovine, prav kakor nam je kazal napis: »S petjem k srcu in s srcem k domovini.«

—te—

Iz Ribnice. (Zmaga je naša!) Ko so marenberški nemškutarji pri zadnji volitvi v okrajni zastop videli, da jim gre za kožo, zašumelo jim je, kakor bi jih bil s palico oplazil. »Saprabolt te bindisarje, kar čez noč so nam do ušes zrastle! E, pa mi jih že potlačimo zopet, da nas bodo pomnili!« tolažijo se. Pri-lika se je kmalu ponudila pri občinskih volitvah v Ribnici. »Nič druga ni treba, drugi razred vzamimo Slovincem, prvega itak imamo, potem smo že na konju«, tako se posvetujejo. Stari general še enkrat razvije obnošeno svojo zastavo, okoli katere se naj zbere vsak, kdor še nekoliko po nemškutarji smrdi. Toda groza! Malo je že tukaj takih prismojencev, ne dosti več, kakor prstov na eni roki. Pa so vam to junaki, da jih